

Bihang till WASABLADET.

År 1860 den 11 Juni, klockan 5 eft. m. hölls, efter derom behörigen kungjord termin, med delägarene uti Wasa Bomulls-Manufaktur-Aktie-Bolag, ordinarie bolagsstämma, i bolagets lokal invid Wasa stads Brändöhamn, hvarvid tillstädesvoro: af Bolagets Direktion, Ordföranden, Herr Lands-Sekreteraren J. Ekström samt ledamöter Herrar Hofrätts-Sekreteraren V. Wasastjerna och Handlanderne A. A. Levón, J. Grönberg och N. P. Åberg, äfvensom af öfriga aktieegare: Herrar J. Bolinder, från Stockholm, vice Consuln Otto Wendelin, för egen del, och såsom befullmäktigadt ombud för Commerce-Rådet S. A. Wendelin, Handlanderne G. W. Lindqvist, C. G. Hydén och Clas F. Dahl samt Apothekaren F. W. Jurvelius från Kristinestad, J. Rein, från Brahestad, Hofrätts-Rådet R. W. Rotkirch, Hofrätts-Assessoren E. A. Montin, Läne-Arkitekten C. A. Setterberg, Kronofogden A. G. Högdahl, Brukspatronen G. A. Wasastjerna, Lasarett-Sysslomannen J. J. Suidén, Kollegii-Assessoren Logrén, Bataljons-Läkaren Jatzkovskij, Landskanslisten Fr. Danielson, Läne-Bokhållaren Gyllenberg, Possessionaten A. Grönberg, Handlanden B. A. Mannelin och Handelskontoristen J. Kurtén, samt Skomakaremästaren G. M. Söderberg, Häradsnämndemannen Johan Erik Keto samt Bönderne Erik Olof och Johan Bengt.

Protokollet fördes af undertecknad Hofrätts-
Notarie.

§ 1.

Jemlikt stadgandet i 44 § af Bolagets stadgar, uppläste ordföranden berättelse om Direktionens förvaltning af fabriken, sedan sista ordinarie bolagsstämman; och var denna berättelse sålydande:

”Berättelse,

afgifven af Direktionen för Wasa Bomulls-Manufaktur-Aktie-Bolag på ordinarie bolagsstämma den 11 Juni 1860.

Med utgången af Juni månad sistförlidet år afslutades uppsättningen af fabriken's maskineri. Sedan särskilda förberedande anordningar blifvit vidtagna, sattes fabriken i verksamhet, omkring den 6 Juli, såvidt sådant till en början var möjligt. Inöfningen af arbetare måste försiggå endast småningom, emedan blott få personer i gången kunde öfvas vid hvar maskin. Efterhand som antalet af inlärdade arbetare ökades, bedrefs tillverkningen med flere maskiner. Omkring medlet af Januari månad detta år voro fabriken's alla 32 spinnstolar i gång.

Intill den 1 i denna månad har å fabriken tillverkats 27,367 bundtar garn. Deraf belöper sig på det förflutna året 8,221 bundtar, hvaraf 4,704 försålades och återstoden qvarlåg vid detta års ingång. Någon anmärkningsvärd behållning kunde för sistlidne år naturligtvis icke uppstå, i anseende till den ringa tillverkningen, hvilken hade att bära ej allenast aflönningen åt föreståndare och mästare samt en arbetspersonal, i förhållande vida större, än som nu erfordras, för motsvarande tillverkning, utan ock bränsle, olja, talg, m. m., hvaraf åtgången, relativt till det tillverkade, äfven var mångfaldt betydligare.

Af det införskrifna årsbehovvet af bomull, 1,208 balar, anlände 306 balar direkte hit, med briggen "Rapid". De öfriga 902 balarne aflastades äfven till denna ort, med svenska skeppet "Carl von Linné". Men detta fartyg stötte på grund i Qvarken och nödgades derefter anlöpa Umeå, för att reparera.

Som det i anseende till den sena årstiden var att befara, att "Carl von Linné" skulle blifva vinterliggare i Umeå, ditsände Direktionen ett ombud, för att med skepparen aftala om lastens afleverande i Umeå och träffa åtgärder om densammas öfverförande till Brändö, medelst andra fartyg. Denna underhandling aflopp sålunda, att skepparen, emot erhållande af den hit betingade frakten, aflevererade lasten i Umeå och åtog sig att, med 1 R:dr 16 sk. RGS per bal, bidraga till betäckande af kostnaden för densammas öfverförande. Derefter hitkommo under hösten 665 balar och de återstående 238 balarne hafva nyligen äfven anländt. Af hela lasten voro endast 20 balar i mindre mån skadade af väta; och kommer denna skada att drabba vederbörande assuradörer.

Redan i Mars månad påbörjades uppförandet af en ytterligare byggnad, för att i den inlogera fabriken mästare och manliga arbetare. Dessa hafva härtills blifvit inqvarterade i några hyrda lokaler och den förut uppförda arbetarebostaden. Beräknad egenteligen blott för de qvinliga arbetarena, har det varit förenadt med många olägenheter, att i sagde bostad inrymma hela arbetspersonalen. Det nu under byggnad varande boningshuset är 72 alnar långt och $16\frac{1}{2}$ alnar bredt samt innehåller, i två våningar, tillsammans 36 rum, utom förstugor.

Fabriken tillverkning har icke motsvarat efterfrågan, i anseende hvartill händt, att en och annan beställning icke kunnat fullgöras. Vid sådant förhållan-

de har Direktionen införskrifvit de 4,000 spindlar, som för det närvarande brista i det antal af 12,000 sådana, hvarmed fabriken, enligt planen för dess anläggning och bolagets beslut å allmän stämma, den 14 Maj 1857, skall förses. De införskrifna spindlarna förväntas hit fram på sommaren. Skulle detta oaktadt tillverkningen blifva otillräcklig, kan densamma, utan tillökning af machineriet stegras till nära dubbelt, sålunda att arbetstiden förlänges till 20 timmar i dygnet, i hvilken händelse erfordras dubbel arbetspersonal.

Så snart befolkningen från Wasa allmännare öfverflyttar till Nikolaistad, torde en sådan förlängning af arbetstiden, ifall af behof, kunna införas.

Sedan bolagsstämman i fjol hafva 36 aktier blifvit försålda. Antalet af tagna aktier utgör således för närvarande 569.”

§ 2.

Sedan förestående berättelse blifvit uppläsen, anmälte Handlanden Rein och Länebokhållaren Gyllenberg att de, jemte Rådmannen W. Sneckendahl, såsom utsedde revisorer, granskat de hos Direktionen förda böcker och räkenskaper, m. m., öfver dess förvaltning af bolagets angelägenheter under sistförlidna år, hvarom revisorerne uppsatt följande berättelse:

”Underskrifne, som blifvit utsedde att granska Direktionens för Wasa Bomulls-Manufaktur-Aktie-Bolagets afgifna redogörelse öfver dess förvaltning under sistförlidna år, få härmedelst, efter verkställd revision, lemna vårt utlåtande, rörande nämnde förvaltning; hvarvid upptages Direktionens bokslut, som summariskt visar bolagets inkomster, utgifter och tillgångar m. m. vara följande:

Debet.

Aktionärernes insatser	S:r R:l	257,925: —
Föregående årens räntevinst		521: 20.
Amortissemangslån		50,000: —
Sväfvande skuld		72,199: 16.
Årets vinst		1,717: 53.
	Summa	382,362: 89.

Kredit.

Spinneri- och öfrige byggnader, jemte marken	S:r R:l	83,358: 95.
Brobyggnaden		2,169: 2.
Ångmachin		26,843: 86.
Öfrige maskinerier		108,252: 87.
Gasverket		6,785: 82.
Bomull		108,630: 36.
Bomullsgarn		21,147: 90.
Kol och olja m. m.		3,254: 10.
Inventarier och husgeråd		2,400: 81.
Diverse förråder för ekonomien		1,290: 90.
Premier för löpande assurans		2,378: 75.
Fordringar		15,800: 19.
Kontant		49: 36.
	Summa	382,362: 89.

Vid granskningen af bolagets böcker hafva vi funnit dem förda med mycken precision och ordentlighet, hvarvid skäl icke förekommit till några anmärkningar, hvarken öfver bristande öfverensstämmelse med i dem åberopade verifikationer och handlingar eller emot riktigheten i öfrigt; hvarutom Direktionen, såvidt sådant kan bedömas af räkenskaperne, synes hafva ganska omsorgsfullt handhaft bolagets angelägenheter, i anledning hvaraf vi anse oss, med skäl, kunna föreslå, det Direktionen måtte meddelas full decharge för dess ifrågavarande förvaltning. Wasa, den 11 Juni 1860.

W:m Sneckendahl.

John Gust. Rein.

J. Gyllenberg."

Efter uppläsandet hvaraf och såvida någon anmärkning för öfrigt icke förspordes, Direktionen meddelades full decharge för dess förvaltning af bolagets angelägenheter, intill utgången af år 1859.

§ 3.

Ordföranden framställde till bolagets pröfning det vid extra bolagsstämma den 29 Februari under §§ 2 och 3 förevordna förslag ej mindre om minskning i antalet af Direktionens ledamöter, hvilkas antal i § 19 af bolagets stadgar vore bestämdt till fem, än ock om sådan förändring af nämnde § att viss ordning, i hvilken Direktionens medlemmar finge från Direktionen afgå, borde fastställas.

Handlanden Levón, hvilken framställt nästnämnda förändring, förklarade sig vilja frångå densamma, hvarföre bolaget lät denna fråga förfalla; och som det ansågs icke vara att befara det minskning af antalet af Direktionens ledamöter skulle leda till någon olägenhet, hvaremot en sådan åtgärd medförde någon besparing, beslöts att Direktionen framdeles skulle utgöras af tre ordinarie ledamöter, men §§ 19 och 20 af bolagets stadgar i allt annat oförändrade qvarstå.

§ 4.

Å Direktionens vägnar tillkännagaf ordföran att vid väckt fråga hos vederbörande om kassakreditiv för bolaget hos Finlands Bank, på de vilkor som i Närdiga kungörelsen af den 9 November sistförlidna år stadgas, hade anledning förekommit dertill att bolagets särskilda bemyndigande för Direktionen till en sådan angelägenhet kunde erfordras, och föreslog ordföranden derföre att bolaget måtte befullmäktiga Direktionen att hos Banken ansöka om kassakreditiv.

I anledning deraf meddelades Direktionen, en gång för alla, öppen rätt att, å bolagets vägnar hos Fin-

lands Bank söka och begagna sig af kassakreditiv, till det belopp, som kunde bolaget beviljas.

§ 5.

Ordföranden androg att den summa, omkring 40 tusen rubel, som af aktiekapitalet icke åtgått till fabriken anläggning och det bolaget från Finlands Bank beviljade amortissemangslån, 50 tusen rubel, icke på långt nära utgjorde tillräckligt rörelsekapital, hvarföre ock Direktionen, såsom revisorernes berättelse antydde, varit nödsakad att för rörelsens vidmagthållande upptaga lån, hvilka till det mesta varit och äro af den art att de efter kortare tid måste omsättas, men emedan slika lån, såsom åstadkommande osäkerhet och äfven andra olägenheter, enligt Direktionens åsigt borde i möjligaste måtto undvikas och dessutom större rörelsekapital numera erfordras, sedan återstoden, 4 tusen spindlar, af de 12 tusen spindlar, med hvilka fabriken bör förses, blifvit införskrifven och kommer att uppsättas, hvarigenom fabriken årliga afverkning upptrifves till omkring 2 tusen balar bomull, värde vid pass 200 tusen rubel, öfverlemnade ordföranden till bolagets pröfning, på hvad sätt erforderligt rörelsekapital lämpligast skulle anskaffas.

Under öfverläggningen härom ansåg bolaget det vara fördelaktigast att söka erhålla lån, hos enskilda personer, emot vanlig ränta; och meddelades Direktionen full magt och myndighet att genom upptagande af lån för bolagets räkning, på sätt Direktionen lämpligast funne, anskaffa medel som till rörelsekapital erfordras utöfver bolagets egna dertill disponibla tillgångar.

§ 6.

Ordföranden anförde vidare att Direktionen funnit det nödigt att i närheten af fabriken uppföres ett magasin af sten för bomull, helst derigenom en icke rin-

ga besparing vunnes, vid bomullens försäkrande, all-
denstund assurancesafgiften vore betydligt högre då bom-
ulln, såsom härtills skett, förvaras i magasin af träd,
än då den upplägges i magasin af sten; hvarhos ord-
föranden upplyste att Herr Läne-Arkitekten Setterberg
beräknat kostnaden för ett magasin af sten, med ut-
rymme för 2 à 3 tusen balar, till 5 à 6 tusen rubel.

I anledning häraf beslöt bolaget, att ett magasin
af sten skulle uppbyggas, med utrymme för 2000 ba-
lar samt inrättas och förläggas så att detsamma kun-
de framdeles lägligen utvidgas, i fall af behof.

§ 7.

Ordföranden föredrog till vidare åtgärd det af Herr
vice Consuln O. Wendelin å sednaste ordinarie bolags-
stämma under § 8 af protokollet framställda förslag
om bestämmande af visst arvode en gång för alla åt
Direktionens ledamöter.

I denna fråga uppstodo skiljaktiga meningar, hvar-
före, sedan Direktionen afträdt, skreds till omröstning,
hvilken utföll sålunda att, enligt de fleste rösterna, med
en öfvervigt af 22 röster, emot den mening, som der-
näst hade det största röstantalet, arvodet bestämdes
för verkställande Direktören till 2 prc. af nettobehåll-
ningen, och dessutom, i fall denna procent icke skulle
stiga till ett tusen rubel, så mycket att arvodet upp-
ginge till nyssnämnda summa, hvilken således blefve
det minsta belopp, som verkställande direktören kom-
me att erhålla i årligt arvode, för ordföranden till 150
rubel och för ledamöterna hvardera, till 75 rubel, år-
ligen; och skulle detta arvode utgå från och med sist-
förlidna års början till dess annorlunda bestämdes.

§ 8.

Sedan ordföranden tillkännagifvit att Direktionen
icke hade flere ärender att till bolagets pröfning öfver-
lemna, anförde Handlanden Åberg att soldathustrun

N. Kokkin eller Stralman, från Wasa stad, hvilken under sistförflutna höst och vinter till fabriken för dess arbetarepersonal levererat bröd, och derföre, enligt öfverenskommelse, å Herr Åbergs kontor undfått betalning, emot bevis af förestånderskan för kosthållningen vid fabriken, Enkefru Johanna Bäck, om det levererade brödets belopp, emot falska leveransbevis, skrifna i Fru Bäckes namn, svikeligen hos Herr Åberg uppburit 297 rubel 38 kopek mera än hvad henne tillkommit för det bröd, som hon till fabriken verkligen aflemnat. För detta bedrägliga förfarande hade väl hustru Kokkin ställts under laga tilltal och dömts till ansvar, jemte det hon ålagts ersätta Herr Åberg de bedrägligen åtkomna penningarne, af hvilka Herr Åberg sedermera, genom försäljning af hustru Kokkins egendom, återfått någon del, men ännu vore i saknad af ungefär 220 rub., och anhöll Herr Åberg att, emedan han icke haft anledning betvifla hustru Kokkins ärlighet, bolaget ville tillerkänna honom ersättning för hvad han på oförmäldt sätt, utan sitt förvållande, kommit att lida. Som Handlanden Åberg vid handhafvandet af bolagets ärenden blifvit bragt på oförmälda förlust och densamma icke kunde egentligen läggas honom till last, fann bolaget skäligt att bifalla till Handlanden Åbergs ofvanberörda anhållan, hvarföre Direktionen af bolaget berättigades att från bolagets kassa hålla Åberg skadeslös.

§ 9.

Som flere ärender icke förekommo, företogs, medelst slutna sedlar, val till direktörer och direktörs suppleanter för instundande år 1861 samt revisorer för granskningen af den nuvarande Direktionens förvaltning, under innevarande år, dervid, enligt flesta rösterna, invaldes: till direktörer, Herrar Landssekreteraren J. Ekström samt Handlanderne A. A. Levón och J. Grönberg; till direktörs suppleanter Herrar Hofrätts-

Sekreteraren V. Wasastjerna samt Handlanderne B. A. Mannelin och N. P. Åberg; och till revisorer: Herrar Hofrätts-Assessoren E. A. Montin, Läne-Bokhållaren J. Gyllenberg och vice Consuln O. Wendelin.

§ 10.

Sist utsågos Herrar Hofrätts-Assessoren Montin, Länebokhållaren Gyllenberg, Lasarets-Sysslomannen Sundén och Handlanden B. A. Mannelin, att, såsnart detta protokoll blifvit uppsatt och utskrifvet, å Bolagets vägnar, öfvervara justeringen af detsamma.

In fidem protocoll:

J. W. Sabelli.

Att förestående protokoll är enligt med förhandlingarne och beslutet vid bolagsstämman besanna

E. A. Montin.

J. Gyllenberg.

Joh. Jac. Sundén.

B. A. Mannelin.

Wasa, tryckt hos F. W. UNGGREN 1860.

Imprimatur: A. G. J. Hallstén.